

İŞVERENLERE KOLAYLIK: TEK BİLDİRİME GEÇİLMESİ

I- GİRİŞ

İşyeri ve işçilerle ilgili bilgilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Bakanlık Bölge Müdürlüklerine, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Türkiye İş Kurumuna farklı bildirimlerle ayrı ayrı yapılmasına, işyerlerine gereksiz bir yük ve idari para cezasına bağlanan sorumluluk getirilmesine son veren düzenlemeler yapılmıştır.

II- YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

5838 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna ek 1 inci madde ilave edilmiştir.

5510 sayılı Kanuna eklenen ek 1 inci madde **İşverenler tarafından 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelere göre Kuruma yapılan sigortalı ve işyerlerine ilişkin bildirimler; 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 62 nci maddesi, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesi ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Bakanlık ile ilgili bölge müdürlüklerine ve Türkiye İş Kurumuna yapılması gereken bildirimlerin yerine geçer.**

Ticaret sicili memurluklarınca işyeri tesciline ilişkin Kuruma yapılan bildirimlerin dışında, ayrıca Bakanlık ilgili bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulmaz.

Geçici 20 nci maddede belirtilen sandıklar, Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgilerinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yaparlar. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. hükümlerini içermektedir.

Söz konusu yeni düzenlemeye ilişkin **Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Sigortalı ve İşyeri Bildirimlerinin Bazı Kurumlara Yapılması Gereken Bildirimler Yerine Geçmesine Dair Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik** 21/07/2009 tarihli ve 27295 sayılı Resmi Gazete’de, **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ise 20/08/2009 tarihli ve 27325 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Konu hakkında ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumunun 2009/121 sayılı Genelgesi de hazırlanarak ayrıntılı hususlar belirtilmiştir.

Bu düzenlemelerle,

a) 2821 sayılı Kanunun 62 nci maddesine göre işverenin, işe aldığı işçiler için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına izleyen ayın 15’ine kadar verdiği **EK-1 İşçi Bildirim Listesi** ile herhangi bir nedenle iş sözleşmesi sona eren işçiler için düzenlenen **EK-2 İşçi Çıkış Bildirim Listesi**[\[1\]](#),

b) 5953 sayılı Basın İş Kanununun 3 üncü maddesi ile 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesine göre işyeri bildirimine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı ilgili bölge müdürlüklerine bir ay içinde yapılması gereken, **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü İşyeri Bildirgesi**[2],

c) 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesine göre işsizlik sigortası kapsamında çalışan işçilerin istek ve kusurları olmaksızın işsiz kalmaları halinde işverenler tarafından 15 gün içinde düzenlenerek Türkiye İş Kurumuna verilen **İşten Ayrılma Bildirgesi**[3],

Uygulamadan kaldırılmıştır.

III- YENİ UYGULAMA

Bu bildirimlerin yerine 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre işe alınan sigortalılar için düzenlenen "Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi", 9 uncu maddesine göre işten ayrılan sigortalılar için düzenlenen "Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi" ve 11 inci maddesine göre yeni açılan, devir alınan, intikal eden işyerleri için düzenlenen "İşyeri Bildirgesi" ile Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılması sağlanarak işverenlerin benzer nitelikli belgeleri farklı kurumlara vermesi uygulamasına son verilmiştir.

Yeni Uygulama Kapsamında

A- İşçi Alımı

01.08.2009 tarihinden itibaren hizmet akdine tabi çalışan sigortalıların işe alınması halinde Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ise Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilecektir.

B- İşçinin Çıkması

01.08.2009 tarihinden itibaren hizmet akdine tabi sigortalıların hizmet akdinin sona erdiği tarihi takip eden on gün içinde Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilecektir.

5510 sayılı Kanunun 4/a bendine tabi sigortalıları çalıştıran işverenler, sigortalı işe giriş bildirgesini ve sigortalı işten ayrılış bildirgesini 01.10.2009 tarihinden itibaren çalıştırdığı sigortalı sayısına bakılmaksızın sigortalı işe giriş bildirgesini e-sigorta yoluyla Sosyal Güvenlik Kurumuna vereceklerdir.

C- İşyerlerinin Açılması Kapanması

01/08/2009 tarihinden itibaren yeni açılan, devir alınan veya işyeri kendisine intikal eden işverenler ile nevi değiştiren, birleşen veya diğer bir şirkete katılan işyerleri için doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumuna işyeri bildirgesi ile başvuruda bulunulacaktır.

D- İdari Para Cezası

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesi gereğince Türkiye İş Kurumu'na verilmesi gereken İşten Ayrılma Bildirgesi,

2821 sayılı Sendikalar Kanununun 62 nci maddesi gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na verilmesi gereken EK-1 İşçi Bildirim Listesi ile EK-2 İşçi Çıkış Bildirim Listesi,

4857 sayılı İş Kanununun ve 5953 sayılı Deniz İş Kanununun 3 üncü maddesi gereğince yeni açılan, devredilen, kapanan işyerleriyle ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili bölge müdürlüklerine verilmesi gereken bildirimler, 01.08.2009 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.

01.08.2009 tarihi ve sonrasında belirtilen bildirimler kullanılmayacağı için, hiç verilmemesi ya da geç verilmesinden dolayı idari para cezası da uygulanmayacaktır. Ancak, 5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi 01/08/2009 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce işe giren, işten çıkanlar ile işyeri tesciline yönelik "İşçi Bildirim Listesi" ile "İşçi Çıkış Bildirim Listesi", "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü İşyeri Bildirgesi" ve Türkiye İş Kurumuna verilen "İşten Ayrılma Bildirgesi"nin verilmemesi ve geç verilmesi hakkında 4857 ve 4447 sayılı kanunlar gereğince işlem yapılacaktır.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince Kanunun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddeleri gereğince verilmesi gereken sigortalı işe giriş bildirgesi, sigortalı işten ayrılış bildirgesi ve işyeri bildirgesini Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenler hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesi gereğince idari para cezası uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 102 maddesine göre, Sigortalı İşe Giriş Bildirgesine aykırılık için her bir sigortalı için asgari ücret tutarında, Sigortalı İşten Çıkış Bildirgesine aykırılık için her bir sigortalı için asgari ücret tutarında, İşyeri Bildirgesine aykırılık için asgari ücretin bir ila üç katı arasında idari para cezası tahakkuk ettirilecektir.

IV- SONUÇ

01.08.2009 tarihi ve sonrasında EK-1, EK-2, İşten Ayrılma Bildirgesi olarak tanımlanan bildirimler düzenleyip verilmeyeceği gibi, işyeri açılış, kapanış, devri ile ilgili bildirimler de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili bölge müdürlüklerine yapılmayacaktır. Bu konudaki yükümlülükler yerine Sosyal Güvenlik Kurumuna eskiden beri verilmeye devam edilen bildirimlerin yapılması yeterli olacaktır.

İşyerleri tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna işyeri ve işçiler konusunda verilen bu bilgiler, elektronik ortamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Bölge Müdürlüklerine ve Türkiye İş Kurumuna bilgi transferi yoluyla aktarılacaktır.

İşverenleri rahatlatıcı, Bakanlık ve bağlı birimleri arasında veri iletimini olanaklı kılacak elektronik alt yapıyla gerçekçi verilerle çalışmayı sağlayıcı bu düzenlemelerin yerinde olduğunu, benzer yaklaşımların diğer bildirimler için de yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

[1] Bu yükümlülüğe aykırı davranan işverenler hakkında aynı Kanunun 59 uncu maddesi gereğince bildirilmeyen her işçi için 168 TL idari para cezası uygulanmaktaydı.

[2] Bir işyerlerinin faaliyete geçmesine, kapanmasına ...vs rağmen bir ay içinde ilgili bölge müdürlüğüne bildirilmemesi halinde 112-11.200 TL arasında değişen idari para cezaları uygulanmaktaydı.

[3] 15 gün içinde söz konusu bildirge düzenlemez ise yine aynı Kanunun 54 üncü maddesi gereği her bir fiil için ayrı ayrı 1.120 TL idari para cezası uygulanmaktaydı.